

Predikan i Västerortskyrkan på Kyndelsmässodagen 2018

Text: Lukas 2: 22 – 40

När tiden var inne för deras rening enligt Moses lag tog de honom till Jerusalem för att bära fram honom inför Herren — det står nämligen i Herrens lag att varje förstfödd av mankön skall helgas åt Herren — och för att offra två turturduvor eller två unga duvor, så som det är föreskrivet i Herrens lag. I Jerusalem fanns en man vid namn Symeon, som var rättfärdig och from och som väntade på Israels tröst. Helig ande var över honom, och den heliga anden hade uppenbarat för honom att han inte skulle se döden förrän han hade sett Herrens Messias. Ledd av Anden gick han till templet, och när föräldrarna kom in med barnet Jesus för att göra med honom som det är sed enligt lagen, tog han honom i famnen och prisade Gud och sade: ”Herre, nu låter du din tjänare gå hem, i frid, som du har lovat. Ty mina ögon har skådat frälsningen som du har berett åt alla folk, ett ljus med uppenbarelse åt bedningarna och härlighet åt ditt folk Israel.” Hans far och mor förundrade sig över vad som sades om honom. Och Symeon välsignade dem och sade till hans mor Maria: ”Detta barn skall bli till fall eller upprättelse för många i Israel och till ett tecken som väcker strid — ja, också genom din egen själ skall det gå ett svärd — för att mångas innersta tankar skall komma i dagen.” Där fanns också en kvinna med profetisk gåva, Hanna, Fanuels dotter, av Ashers stam. Hon var till åren kommen; som ung hade hon varit gift i sju år, sedan hade hon levt som änka och var nu åttiofyra år gammal. Hon vek aldrig från templet utan tjänade Gud dag och natt med fasta och bön. Just i den stunden kom hon fram, och hon tackade och prisade Gud och talade om barnet för alla som väntade på Jerusalems befrielse. När de hade fullgjort allt som föreskrivs i Herrens lag återvände de till sin hemstad Nasaret i Galileen. Pojken växte och fylldes av styrka och vishet, och Guds välbehag var med honom.

Jag tycker egentligen oerhört mycket om den här berättelsen och jag tycker egentligen att Kyndelsmässodagen är en fin avslutning på, den i kyrkoåret lite väl långa, Julkretsen.

Och jag tycker egentligen att temat för dagen, som också återfinns i texten, *Uppenbarelsens Ljus* är ett fantastiskt redskap att fundera över och förhålla sig till. På riktigt

Och jag tycker egentligen att textens berättelser om åldersgränsöverskridande möten är både vackra och tilltalande.

Och jag tycker egentligen att temat **Ljus** är både livsavgörande och hoppingivande. Och inte bara temat i ord utan alla dessa levande ljus... ljuset som metafor och det verkliga levande ljuset är outtömliga inspirationskällor för våra liv, för världens liv.

Men det är något som skaver.

Det är något som gör att jag hela tiden hamnar i att jag *egentligen* tycker allt detta men ändå inte, i alla fall inte nu.

Jag hittar inte riktigt fram till ljuset. Visst jag kunde sytt ihop nåt riktigt bra och upplyftande av alla tidigare predikningar på Kyndelsmässodagen och alla tidigare tankar om ljuset. Predikningar och tankar som då, fullt ut och helt uppriktigt var uppfyllda av ljusets alla möjligheter, allt liv som kommer med ljuset.

Men det är något som skaver.

Jag minns när jag en gång för många år sedan kom till ett äldreboende i Uppsala där flera av de boende var dementa. Jag skulle hålla en i mängden av dessa institutionsandakter. Det var i kyndelsmässotider så jag hade förberett en fin liten andakt, tyckte jag själv, med flera sånger, bibeltexter och böner om ljuset. Som en röd tråd igenom min förberedelse gick de hoppfulla orden från första Johannesbrevet, orden vi nyss läste, *Gud är ljus, inget mörker finns i honom*.

När jag kommer till äldreboendet för att ställa i ordning inför andakten så står en gammal kvinna, kanske i Hannas, Fanuels dotters, ålder; 84 år och tittar ut genom fönstret och säger några upprepande ord medans hon tittar ut. Jag går närmre och hör att hon säger *Det är mörkt*. Och hon fortsätter genom hela andakten med att då och då, återkommande, leverera sin one-liner *det är mörkt* och jag försöker envist och ihärdigt sjunga, läsa, bedja alla mina ord om att *Gud är ljus*. Efteråt tänkte jag att det var ingen kamp mellan ljus och mörker, det var inte frågan om att den ena skulle övertyga en andra. Det var bara så det var. Det är bara så det är.

Det är mörkt och Gud är ljus.

Ibland är det första tydligare än det andra och ibland är det andra tydligare än det första.

Så det kanske är ok att det skaver lite inför just denna

Kyndelsmässodag. Det kanske vore värre att försöka fejka ljuset och förneka mörkret.

Det är mörkt och Gud är ljus. Den sortens ärlighet kan nu och då av någon slags strategiska skäl gömmas undan, ärlighet är svårt och kan vara plågsamt men i det långa loppet så segrar den.

Så här sjunger Helen Sjöholm i en sång hon och jag har valt inför Mässa i Förorten den 18 februari: *Ärlighet, det är ett ensamt ord, lögn och dikter klarar sig. Ärlighet så sällan sedd och börd och det enda jag vill ha från dig.*

I torsdagskväll var vi ca 80 personer här i Rummet. Vi lyssnade till fantastisk gitarmusik och så samtalade jag med Bob Hansson, poet, författare m.m. I början av vårt första samtal försökte jag locka honom att säga något intelligent, poetiskt eller fint om vårt vackra rum. Men det ville sig inte riktigt och Bob Hansson är inte en man som låter sig styras hur som helst, vilket är hans charm. Efter en stunds samtal så hamnade vi ändå i detta rum när Bob säger att han tycker mycket om mörkret i rummet, att betongen, svärtan, djupet och höjden tillåter mörkret. Och om jag förstod honom rätt så handlade det just om den förljugenhet kring Ljusets förträfflighet som många och inte minst kyrkor kan förmedla. En ljusets förträfflighet som får oss att blunda för mörkret och kanske därmed blunda för verkligheten. Tro och kyrka som verklighetsflykt!

Det kanske i ärlighetens namn var så vid den där
ålderdomshemsandakten att det var den dementa kvinnan vid fönstret
som vare sannast med sitt mantra *Det är mörket* och mitt välförberedda
tjat om att *Gud är ljus* kanske var verklighetsflykt eller så var det
tvärtom eller... och det kanske var och är det troligaste och mest
rimliga, att både mörker och ljus finns och att vi måste hitta ett ärligt
förhållningssätt till båda.

Så om det skaver så skaver det och först när vi är ärliga med det så kan
vi, så kan jag, se allt det där andra, först då kan ljuset tränga fram.

Nu är det ju inte så viktigt vad det är som skaver i mig just nu utan det
viktiga är att tillåtas bejaka att det skaver så att det är svårt att se klart,
att våga hoppas, att se ljuset. Jag antar att det också finns det som
skaver i dig, en del av detta har vi säkert gemensamt. Det kan handla
om vad denna värld rymmer, eller i alla fall vad som ständigt och jämt
presenteras för oss. Allt detta elände, all dårskap, all avhumanisering,
alla dessa människor på flykt, det ökande våldet i samhället... i vårt
samhälle, droger och kriminalitet, det sjunkande människovärdet. Vi
skulle kunna hålla på att räkna upp rubrik efter rubrik, artikel efter
artikel, hemskhet efter hemskhet. Och det är svårt att värja sig, det är
svårt att inte drabbas av att det är så illa, så illa som det hela tiden,
överallt och jämt beskrivs. Men det är ju inte sanningen utan ytterligare
ett tecken på hur lögnen, tillräckligt hårt upprepade, kan uppfattas som
sanningar.

Tillbaka till torsdagens Rummet-samling här i kyrkan. Det andra
samtalet mellan mig och Bob Hansson avslutades med att Bob ville läsa
ett stycke ur sin nya bok, och han ville att musikerna, Andreas Rydman
och Staffan Johansson, skulle spela till. Det blev en stark upplevelse.

Låt mig avsluta med ett stycke ur den text han läste:

*Under en föreläsning var det en ung kvinna som sträckte upp handen och frågade:
tror du världen är god eller ond.
Jag svarade att det är en besvärlig uppdelning. De flesta av oss är nog både och men
om jag får välja, skulle jag svara: god.*

Hon såg skeptisk ut. - Men varför är då nybeterna så fyllda av onda handlingar.

Jag visste inte vad jag skulle svara. Förrän jag kom hem.

Det här är mitt svar.

*Varje dag hjälper miljoner människor andra människor.
Varje dag blir någon tårögd av tacksamhet, varje dag arbetar tusen och åter tusen
hjälparbetare över hela världen med ett enda uppdrag: göra världen lite bättre, hålla
in hjälp till de som hjälp behöver.*

*Det finns fler hjälparbetare än terrorister. De kommer inte få rubriker. Ändå gör
de skillnad. I verkligheten är det sällan så mörket som i rapporteringarna om den.*

*Vi har alltid föredragit de berättelser som skrämmer oss. Det är ett aber.
Viken dag som helst i Sverige, är det fler människor som lägger ner en peng i
romens hand, än som knyter sin egen för att slå. Vilken dag som helst i världen, är
det fler som ler mot en främling, än som bugger huvudet av den. Ondskan är så
ovanlig, att den blir en nybet.
Godbeten är så väldigt vanliga, att den inte blir det.*

Bara i Sverige finns 370 aktiva hjälporganisationer.

Media har aldrig skildrat det normala, media rapporterar om anomalierna. Det är just så det ska vara.

Men tro inte för ett ögonblick, att redaktörernas urval är tänkt att skildra verkligheten representativt...

... i verkligheten finns ett helt annat slags lågmält ljus, än i berättelsen om den.

Om detta må du själv berätta! Ta makten över din blick.

Ge sedan bort denna blick till någon som behöver den...

-Slut citat

Så, hur det än är med det som skaver och hur vi än matas med näring till detta skavande, på gränsen till uppgivenhet. Hur det än är med allt mörker så finns ett ljus som är starkare, som berättar mer och annat, ärligare och som gör livet helare.

Och som prästen och poeten Lars Björklund formulerar sig:

Det räcker med ett enda ljus för att skingra mörkret, mörkret äger ingenting av sig själv, bara frånvaro.

Till sist ord från en sång jag själv skrivit en gång när det skavde som värst och ljuset varsamt väcktes till liv:

Längst in i mig tankar jag aldrig blir kvitt

Det är som det är, inget är svart eller vitt

Tillsammans med andra

slipper jag klandra

mitt tveksamma jag,

mina mörkaste drag

Det är då jag ser... ljuset tränger fram mer och mer.

Amen